



## Ássjetjieggidus/Saksutredning

Arkivreferanse: 2023/133-36

Saksbehandler: Børre M. Johansen

### Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
49/25	15.05.2025	Formannskapet
63/25	22.05.2025	Kommunestyret

### Høring av forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer

#### Kommunedirektørens innstilling

1. Forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer sendes ut på høring ved publisering på kommunenes hjemmeside.
2. Høringsfrist fastsettes til 6 uker fra publisering og utsendelse.

#### Formannskapets behandling av sak 49/2025 i møte den 15.05.2025:

##### Behandling

Ordfører Britt Kristoffersen Løksa leser innstilling og åpner for debatt og spørsmål.

Votering: Kommunedirektørens innstilling blir enstemmig vedtatt.

##### Vedtak

1. Forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer sendes ut på høring ved publisering på kommunenes hjemmeside.
2. Høringsfrist fastsettes til 6 uker fra publisering og utsendelse.

#### Kommunestyrets behandling av sak 63/2025 i møte den 22.05.2025:

##### Behandling

##### Vedtak

#### Sakens bakgrunn og faktagrunnlag

Iris Salten IKS har over lengre tid arbeidet med å revidere og fornye renovasjonsforskriften, samt utarbeide utdypende retningslinjer til denne og i tillegg utredet forslag til løsning for fritidsrenovasjon.

Dette arbeidet legges nå fram i to saker. Den ene saken som tas opp her gjelder revisjon av gjeldende renovasjonsforskrift, samt retningslinjene til denne. Den andre saken vil ta opp til behandling av løsning for fritidsrenovasjon.

Eierkommunene har delegert det kommunale ansvaret for renovasjon til Iris Salten IKS gjennom selskapsavtalen og renovasjonsforskriften. Renovasjonsforskriften er et styrende dokument som legger overordnede føringer for hvordan Iris Salten IKS utfører sitt oppdrag, mens selskapsavtalen regulerer selve driften og eierskapet til selskapet.

Renovasjonsforskriften beskriver eierkommunenes, Iris Salten IKS og abonnentenes rettigheter og plikter tilknyttet den lovpålagte kommunale håndteringen av husholdningsavfall, hjemlet i Forurensningsloven LOV-1981-03-13-6.

Formålet med forskriften og retningslinjene er å sikre at husholdningsavfall i kommunen håndteres i tråd med kommunens plikter etter Forurensningsloven og Avfallsforskriften. Dette innebærer å legge til rette for kildesortering og en avfallshåndtering som følger prioriteringene i avfallshierarkiet, herunder bidra til å oppfylle de nasjonale målene for avfallsreduksjon, ombruk og gjenvinning.

Retningslinjene er et supplement til forskriften og skal gi utdypende informasjon om gjennomføringen av forskriftens bestemmelser.

#### Fritidsrenovasjon som en del av forskriften

Alt avfall som oppstår i husholdninger, om det er fra helårsbolig eller fritidseiendom, er definert som husholdningsavfall. Forurensningslovens § 30, 1. ledd pålegger kommunene å sørge for innsamling av husholdningsavfall.

Den gjeldende renovasjonsforskriften beskriver ikke reglene for fritidsrenovasjon. Derfor må forskriften endres slik at den også favner om dette lovkravet.

Dette åpner samtidig for en totalgjennomgang av den eksisterende forskriften og muligheten til å modernisere forskriften. Forskriften ble sist endret i 2018. Den nye forskriften er bedre tilpasset nye miljømessige krav til kildesortering og ombruk herunder fritidsrenovasjon.

Videre stiller avfallsforskriften kapittel 10 krav om at kommunene skal tilrettelegge for kildesortering av husholdningsavfall slik at det kan materialgjenvinnes, eller behandles på en måte som er mest mulig miljøvennlig. Fra 1. januar 2023 er det et nasjonalt krav om at husholdninger skal kunne kildesortere matavfall, plastemballasje, glass- og metallemballasje, papir og papp separat fra restavfallet. Disse kravene gjelder også for renovasjon fra fritidsboliger, noe som innebærer at en fremtidig renovasjonsordning i Salten må tilrettelegge for dette.

Avfallsforskriftens § 10-5 påpeker at innsamlingen skal være tilrettelagt slik at husholdningene enkelt kan sortere avfallet ved kilden. Det betyr at løsningen for fritidsrenovasjon ikke bare må håndtere avfallsinnsamling, men også sørge for at avfallet blir sortert i henhold til gjeldende forskriftskrav. Dette innebærer at en modell med kun innsamling av restavfall ikke er i tråd med regelverket, og at løsninger for fritidsrenovasjon må inkludere kildesorteringsmuligheter på lik linje med ordinære husholdningsabonnementer.

#### Involvering i prosessen

En viktig del av prosjektet er involvering av eierkommunene og abonnenter i vurderingen og etableringen av løsninger. Involveringen gjøres gjennom møter med kommunestyret, saksfremlegg i eiermøte og representantskapsmøter og styret i Iris Salten, samt offentlig høring.

Forslag til ny renovasjonsforskrift tar utgangspunkt i et tidligere forslag som ble sendt ut på høring i 2022. Med utgangspunkt i innspill fra kommunene og eksterne, har Iris Salten IKS i samarbeid med juridisk rådgiver i Bodø kommune og innspill i dialogmøter med kommuneadministrasjon ift. fritidsrenovasjon, utarbeidet et nytt forslag. Bodø kommunes eget dokument med innspill er innarbeidet i ny forskrift.

#### Fastsettelse av lokal renovasjonsforskrift og retningslinjer

Lokal renovasjonsforskrift og retningslinjer herunder endringer, fastsettes av kommunestyrene sammen med renovasjonsforskriften.

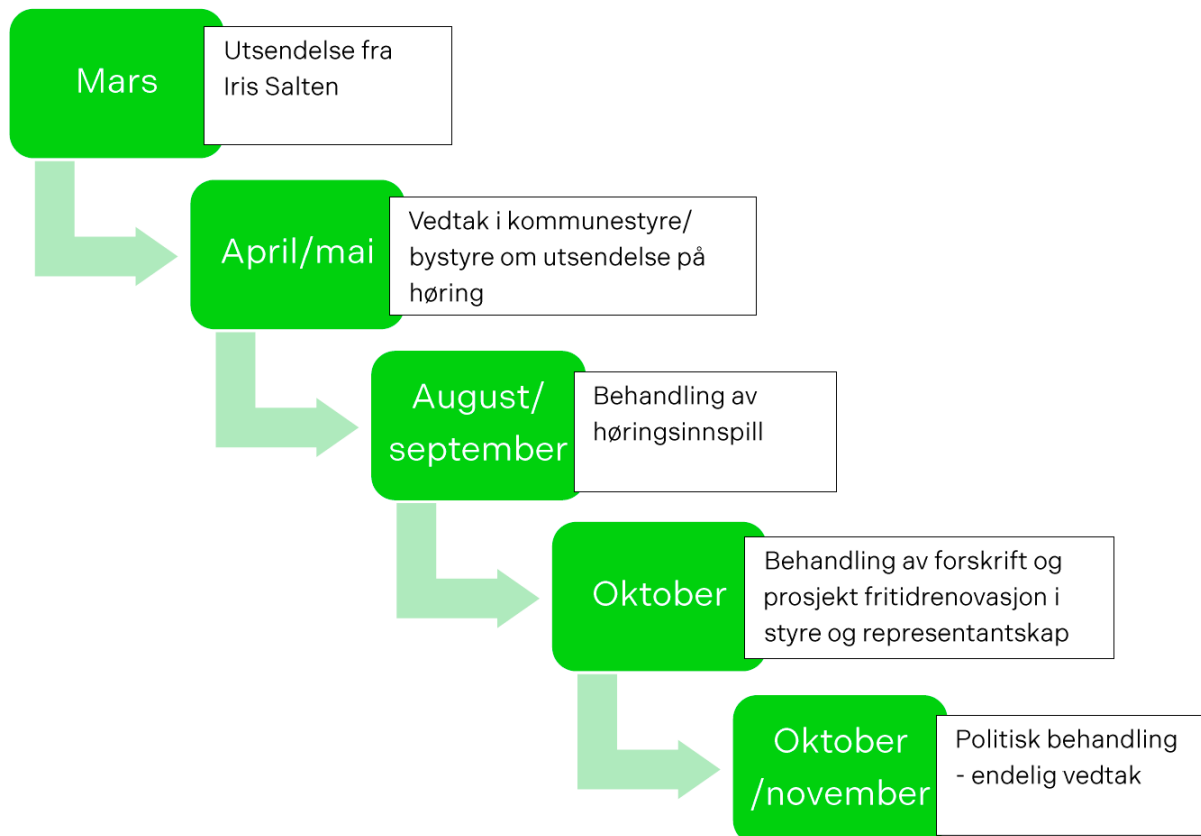
For å ivareta den folkevalgte styringsretten skal forskrift og retningslinjer revideres minst en gang i hver valgperiode og ellers etter behov. Både representantskapet, styret og daglig leder kan ta initiativ til revisjon.

#### Prosess frem til godkjenning av ny renovasjonsløsning for fritidsrenovasjon

Det er avtalt med og mellom eierkommunene at følgende prosess frem til godkjenning skal følges:

1. Forslag til forskrift, retningslinjer og prosjekt fritidsrenovasjon sendes i to saker til kommunene.
2. Administrasjonen i kommunene legger sakene frem for formannskapet og bystyre/kommunestyre for vedtak om utsendelse på høring.
3. Kommunene sender begge sakene på høring.
4. Høringssvar til ny renovasjonsløsning for fritidsboliger sendes kommunene fritidsboligen har adresse.
5. Høringssvarene sendes samlet til Iris.
6. Iris sammenstiller og behandler innspill i styret og eventuelt korrigerer dokumenter
7. Forslag til forskrift, retningslinjer og prosjekt fritidsrenovasjon behandles i representantskapet.
8. Forslag til forskrift, retningslinjer og prosjekt fritidsrenovasjon sendes kommunene for politisk sluttbehandling.

#### **Tidslinje fram til godkjenning i 2025:**



#### Nye definisjoner

- **Avfallsløsning:** Dette refererer til systemet eller metoden for håndtering av husholdningsavfall. Det kan inkludere ulike typer beholdere, innsamlingsmetoder og sorteringssystemer.
- **Fast plasserte mobile enheter:** Dette inkluderer campingvogner og andre mobile enheter som står fast plassert på en godkjent oppstillingsplass i over tre måneder per år.
- **Felles avfallsløsning:** En avfallsløsning som deles mellom flere abonnenter, enten under eller over bakken. Dette kan være felles beholdere eller containere som brukes av flere husholdninger.
- **Fritidsabonnement:** Abonnement for fritidsboliger som ikke er ment for fast helårlig bosetting, men som er innredet for hvile og matstell. Dette inkluderer hytter, sommerhus og fast plasserte mobile enheter.
- **Henteordning:** En ordning der kildesortert husholdningsavfall og/eller ombruksvarer hentes på hentestedet til en eller flere abonnenter.
- **Hentested:** Standplass for oppsamlingsenhet på tømmedag, der renovatør henter oppsamlingsenheten.
- **Kjørbar vei:** Vei som tilfredsstiller krav til fremkommelighet for renovasjonskjøretøyer. Dette inkluderer krav til vendehammer/snuplass, kurvatur, stigningsforhold, bredde og styrke i henhold til gjeldende veinormer.
- **Materialgjenvinning:** Enhver form for gjenvinning der avfallsmaterialer brukes til fremstilling av stoffer eller løse gjenstander som ikke er avfall. Dette inkluderer biologisk behandling av organisk avfall, men ekskluderer bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal anvendes som brensel eller fyllmasser.
- **Ombruk:** Produkter og materialer som brukes på nytt uten særlig bearbeiding.
- **Oppsamlingsenhet:** En samlebetegnelse for dunk, beholder, boks, sekk, avfallsinnkast, container eller annet som brukes til å samle avfall.
- **Oppstillingsplass:** Standplass på egen eiendom for oppsamlingsenheter mellom tømminger.
- **Renovasjonselskapet:** Iris Salten IKS, som er ansvarlig for håndtering av husholdningsavfall i henhold til forskriften.
- **Renovatør:** Person eller virksomhet som samler inn kildesortert avfall og bringer det til godkjente mottak. En renovatør kan også tilby hente- og bringeordninger for ombruksvarer.
- **Returpunkt:** Lokalt mottak/bringeordning hvor Iris har lagt til rette for levering av kildesortert husholdningsavfall.
- **Tilleggstenester:** Tjenestetilbud som ikke er lovpålagt, men som naturlig hører sammen med husholdningsrenovasjonen. Bruk av tjenesten kan utløse tilleggsgebyr utover avfallsgebyret.

## Kommunedirektørens vurdering

Endringene i ny forskrift reflekterer en mer omfattende og detaljert tilnærming til avfallshåndtering, med økt fokus på miljøvennlighet og effektivitet.

Oversikt over endringer i eksisterende renovasjonsforskrift fra 2018, sammenlignet med foreslått forskrift:

### Formål og Virkeområde

**Formål:** Den nye forskriften legger større vekt på helse, miljø og sikkerhet, samt avfallsreduksjon, kildesortering, materialgjenvinning og ombruk.

**Virkeområde:** Forskriften gjelder nå også for seksjonerte eiendommer, selvstendige boenheter, fritidseiendommer og fast plasserte mobile enheter.

### Delegering av myndighet

**Delegering:** Delegering av myndighet fra kommunene til Iris Salten IKS er tydeligere og mere spesifikk enn i eldre forskrift. Det fremgår nå at Iris Salten IKS har myndighet til å fatte enkeltvedtak og innkreve avfallsgebyr på vegne av kommunen.

### Definisjoner

**Nye og oppdaterte definisjoner:** Flere nye definisjoner er lagt til, som "avfallsløsning", "fast plasserte mobile enheter", og "felles avfallsløsning". Definisjoner som "opsamlingsenhet" er også korrigert.

### Kommunal avfallsordning

**Detaljerte bestemmelser:** Den nye forskriften inneholder mer detaljerte bestemmelser om kommunens og renovasjonsselskapets plikter og ansvar, abonnentens plikter, krav til kildesortering, henteordning, bringeordning, avfallsløsninger, oppsamlingsenheter, kjørerute og krav til kjørbare vei.

### Avfallsgebyr

**Differensiering av gebyrer:** Avfallsgebyrene kan nå differensieres for å stimulere til avfallsreduksjon, økt kildesortering og materialgjenvinning.

### Samtykke til innsamling av husholdningsavfall utenom kommunal renovasjonsordning

**Nye bestemmelser:** Det er lagt til detaljerte bestemmelser om søknad om samtykke, vilkår, avslag på søknad, tilbakekalling av samtykke, behandlingsgebyr, og tilsyn og kontroll med samtykkemottaker.

### Tilsyn og sanksjoner

**Utvidede sanksjoner:** Den nye forskriften inneholder mer detaljerte bestemmelser om tilsyn og kontroll, samt sanksjoner ved overtredelse av forskriften.

### Ikrafttreden

**Opphevelse av 2018-forskriften:** Den nye forskriften trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend.

### Vedlegg

- [1 Ny renovasjonsforskrift.pdf](#)
- [2 Retningslinjer til Forskrift.pdf](#)

Tabell som sammenligner de viktigste endringene mellom eksisterende forskrift og ny forskrift

Kategori	Renovasjonsforskrift for Salten 2018	Ny renovasjonsforskrift
Formål	Sikre enkel, effektiv og miljøvennlig avfallshåndtering til en <b>rimelig pris</b> . Fremme kildesortering og gjenvinning.	Sikre forsvarlig og effektiv oppbevaring, innsamling, transport og behandling av husholdningsavfall. Fremme avfallsreduksjon, kildesortering, materialgjenvinning og ombruk. « <b>Rimelig pris</b> » er tatt ut da dette hører hjemme i en eierstrategi for selskapet. Målet om «rimelig pris» kan endres avhengig av strategiske valg eierkommunene gjør ift. nye miljøkrav gitt av myndigheter.

<b>Virkeområde</b>	Gjelder for husholdninger og fritidsbebyggelse i alle deltakende kommuner.	Gjelder for enhver håndtering av husholdningsavfall, inkludert seksjonerte eiendommer, selvstendige boenheter, fritidseiendommer og fast plasserte mobile enheter.
<b>Delegering av myndighet</b>	Delegert til Iris Salten IKS for spesifikke paragrafer.	Tydeligere mere spesifikk delegering til Iris Salten IKS, inkludert myndighet til å innkreve avfallsgebyr på vegne av kommunen.
<b>Definisjoner</b>	Inkluderer definisjoner som husholdningsavfall, farlig avfall, EE-avfall, våtorganisk avfall, restavfall, kildesortering, miljøtorg, oppsamlingsenhet, nedgravd avfallscontainer, eiendom, abonnent, fellesavtaler, tilleggsgebyr, og næringsavfall.	Flere nye definisjoner som avfallsløsning, fast plasserte mobile enheter, felles avfallsløsning, fritidsabonnement, henteordning, hentested, kjørbær vei, materialgjenvinning, ombruk, oppsamlingsenhet, oppstillingsplass, renovasjonsselskapet, renovatør, returpunkt, og tilleggstjenester.
<b>Kommunal avfallsordning</b>	Beskriver kommunens plikter og ansvar, samt abonnentens plikter til bruk av og betaling for renovasjonstjenesten.	Inkluderer detaljerte bestemmelser om kommunens og renovasjonsselskapets plikter og ansvar, abonnentens plikter, krav til kildesortering, henteordning, bringeordning, avfallsløsninger, oppsamlingsenheter, kjørerute og krav til kjørbær vei, informasjons- og opplysningsplikt, og fritidsrenovasjon.
<b>Avfallsgebyr</b>	Abonnenten skal betale avfallsgebyr, og gebyrene vedtas årlig av kommunen.	Inkluderer detaljerte bestemmelser om avfallsgebyr, gebyrplikt, differensiering av avfallsgebyrene, tilleggstjenester, innkreving, renter, og klageadgang.
<b>Samtykke til innsamling av husholdningsavfall utenom kommunal renovasjonsordning</b>	Ikke spesifikt nevnt.	Inkluderer detaljerte bestemmelser om søknad om samtykke, vilkår, avslag på søknad, tilbakekalling av samtykke, behandlingsgebyr, og tilsyn og kontroll med samtykkemottaker.
<b>Tilsyn og sanksjoner</b>	Beskriver tilsyn og kontroll, samt straffeansvar ved overtredelse av forskriften.	Inkluderer detaljerte bestemmelser om tilsyn og kontroll, samt sanksjoner ved overtredelse av forskriften.
<b>Ikrafttreden</b>	Forskriften trer i kraft ved kunngjøring i Norsk Lovtidend.	Forskriften trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend.

--	--	--